

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА – НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА МАКРЕШ (ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ)

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

ОБЩИНА МАКРЕШ

ИЗПЪЛНИТЕЛ:

ДЗЗД „ПЛАНКОНСУЛТ МАКРЕШ“

Увод

Разработването на настоящата Екологична оценка се извършва на основание чл.81, ал.1, т.1 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и Писмо на РИОСВ-Монтана, изх.№1391/11.08.2014г., съгласно което „Общите устройствени планове, възложени по ЗУТ са включени в Приложение №1, т.11.1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми /Наредба за ЕО/. Съгласно чл.2, ал.1, т.1 от Наредбата за ЕО, Общите устройствени планове подлежат на **задължителна екологична оценка**“.

Общият устройствен план на община Макреш, предмет на екологична оценка, наричан по-нататък за краткост ОУПО, се изготвя на основание на чл.105 на ЗУТ и §123, ал.1 от преходните разпоредби към ЗИД на ЗУТ от 2012 г. и по възлагане от Община Макреш с договор между Кмета на общината и ДЗЗД „ПЛАНКОНСУЛТ МАКРЕШ“.

Перспективният срок на действие на ОУПО е до 2030 г. без обособени етапи на реализация.

Изработването на ОУПО се финансира от бюджета на община Макреш с финансовата подкрепа на МРРБ. Планът се разработва двуфазно – предварителен и окончателен проект. Целите и задачите на ОУПО са определени с Техническото задание за неговото разработване, одобрено от Общинския съвет на Макреш и процедурирано от РИОСВ-Монтана.

ОУПО обхваща цялата територия на общината, възлизаща на 229 км², като в границите ѝ се включват части от 4 защитени зони по смисъла на ЗБР – една за защита на дивите птици и три за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, 2 територии по смисъла на закона за защитените територии и 2 вековни дървета.

Съгласно чл.127, ал.1 на ЗУТ, планът подлежи на обществено обсъждане преди приемането му от общинския експертен съвет по устройство на територията, респ. преди одобряването му от Общинския съвет.

Органът, отговорен за прилагането на ОУПО е ръководството на община Макреш – Общински съвет и Кмет.

Съгласно чл.103, ал.2 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), **“Общите устройствени планове определят преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на териториите, обхванати от плана”**. Съгласно чл.106 от ЗУТ с **Общия устройствен план на община** се определят:

1. **Общата структура на територията**, преобладаващото предназначение на съставните и структурните части - местоположението и границите на териториите за населени места и селищни образувания; земеделските територии; горските територии; териториите за природозащита; териториите за културно-историческа защита; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение.

2. **Общият режим на устройство** на всяка от териториите по т. 1 със съответните правила и нормативи.

3. **Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура** на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение.

4. **Териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство**.

5. Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.

6. Териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне.

Съгласно изискванията на ЗООС, задачите на Екологичната оценка (ЕО) са:

- да опише и определи екологичното състояние на територията, предмет на ОУПО;
- да формулира съществуващите екологични проблеми, районите с особено екологично значение, рисковите зони, потенциалните въздействия в зоната на влияние;
- да определи бъдещото състояние на околната среда без прилагането на плана;
- да определи обвързаността на целите на плана с националната стратегия за околна среда;
- да анализира и оцени предложените алтернативи за развитието на територията в перспектива;
- да анализира силните и слаби страни на определени функции и тенденции на развитие;
- да формулира и предложи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от реализацията на плана.

Съгласно изискванията на чл.86, ал.2 от ЗООС, докладът за екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана.

Колективът, разработил докладът за екологична оценка е съставен от експерти и консултанти с ръководител д-р г. н. Екатерина Гюлеметова, тел. за връзка 02/9867167.

За постигане на целите на екологичната оценка, авторският колектив на ЕО анализира и оценява ОУП на община Макреш на база методически подход, според който:

- **по характер** ОУП представлява проектен устройствен документ;
- **по статус** – документ, регламентиращ устройствените действия в административните граници на общината;
- **по значение** – програмен документ, определящ стратегиите за развитие на планираната територия в перспектива;
- **по период на прилагане** – далеко перспективен.

Главната цел на общия устройствен план на общината, формулирана в обяснителната записка е „Да бъде създадена оптимална пространствена и функционална структура на развитие, както и да бъде изградено комплексно устройство на общината в единство на урбанизираните структури със съществуващите природна и антропогенна среда и специфични социално-икономически условия. Да се създаде планова основа за дългосрочно, устойчиво устройство развитие и хармонична жизнена среда на урбанизираните територии и териториите извън тях, обвързани с Общинския план за развитие и подходящи условия за обитаване и реализация на дейности за цялостно социално-икономическо развитие.“

Реализирането на главната цел се предпоставя от постигането на следните **цели**:

- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по Закона за регионалното развитие;
- Съобразяване на предвижданията на ОУПО с документи за стратегическото планиране на пространственото развитие, а именно: Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;
- Създаване условия за социално-икономическото развитие, чрез стимулиране на публично-частното партньорство;

- Осигуряване на условия за опазване околната среда и обектите на културното наследство;
- Развитие на основните функционални системи – “Обитаване”, “Труд”, “Обслужване”, “Отдых”;
- Създаване на ОУПО като инструмент за ползване на финансовите ресурсите на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз.

Основните задачи на ОУПО, така както са формулирани в техническото задание и обяснителната записка, произтичат както от нормативната регламентация в ЗУТ и Наредба № 8 за съдържанието и обхвата на устройствените планове, така и от съществуващото състояние на общинската територия, нейната структура, функции и начини на земеползване, селищна мрежа, транспортна и инфраструктурна съоръженост и действащи охранни режими по специални закони, представени по-долу.

Основните задачи, които си е поставил ОУПО са:

- Да бъде определена общата структура на територията - предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, зоните с местообитания, зоните по „Натура 2000“, санитарно-охранителните зони на водоизточници, археологически обекти и зони с концентрация на паметници на недвижимото културно наследство, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи, територии и отделни терени със специално, с друго или със смесено предназначение;
- Да се означат земеделските и горските територии, които ще променят предназначението си в неземеделски територии, и тези от тях, които ще придобият статут на урбанизираните територии;
- Да се определи общият режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- Да се идентифицират извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична - държавна и публична - общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Да се планира разположението на мрежите и съоръженията на транспортната и техническата инфраструктура и сервитутните им зони на територията на общината и връзките им с мрежите и съоръженията на териториите на съседни общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Да се обозначат териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и се формулират необходимите превантивни мерки и начин за устройство и защита;
- Да се определят териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗУТ;
- Да се съобразят териториите за специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, и прилежащите към тях забранени и сервитутни зони.

Територията на община Макреш, предмет на планиране, притежава следните основни характеристики:

- **местоположение** – северозападната част на Северозападна България, централна част на област Видин;
- **гранични общини** – от север–общини Кула и Грамада, от юг–общини Белоградчик и Димово, от запад–Държавна граница с Реп. Сърбска;
- **релеф** – подчертано разнообразен, равнинно-хълмист, ридов, среднопланински със значителна денивелация, най-ниска кота 200 м. н. в., най-висока кота -1100 м. н. в.;
- **площ** – 229 кв. км.;
- **население** – общо 1 501д. /2012г./, в т.ч. 25% в с. Макреш;
- **демографско развитие** – нарушена възрастова структура, влошена образователна структура, отрицателен естествен прираст и тенденция към намаление на населението;
- **селищна мрежа** – представена е 7 селски населени места, в т.ч. 3 малки села /Макреш, Подгорие и Раковица/ и 4 много малки села /Вълчек, Киреево, Толовица и Цар Шишманово/;
- **климат** – подчертано разнообразен, в ниските части – умерено-континентален, във високите – планински; преобладаващи ветрове от северозапад и запад; подчертана зоналност на климатичните елементи; условия за температурни инверсии; различна устойчивост на снежна покривка; сравнително висок дял на тихо време в котловинната част на общината; нисък ветроенергиен потенциал;
- **повърхностни води** – значителен хидроложки потенциал, представен от р. Видбол и притоци; слаба до средна водообилност, високо изпарение, пороен характер на реките;
- **язовири** – 1 изкуствен водоем – Рабиша;
- **почви** – подчертано разнообразни, обусловено от морфографските, климатични и други почвообразуващи условия; представени са черноземи, кафяви и канелени горски почви, планинско-ливадни и горски тъмноцветни, планинско-ливадни и алувиално-ливадни;
- **полезни изкопаеми** – ограничен ресурс, представен от находища на варовици, диабазы, гранитоиди, висококачествена глина;
- **флора, фауна** – налице е разнообразие от флористични съобщества – дъбово-горунови, букови гори по склоновете на планините, върбово-тополово-елшови съобщества, разнообразни храстови и тревни съобщества, вкл. рудерални, за котловинната част; съчетанието на горски, тревни и селскостопански площи обуславя развитието на разнообразни фаунистични популации;
- **градоустройствена структура** – повлияна от сложния релеф, хидрология и комуникационни условия;
- **лов и риболов** – добри условия за развитие; разнообразие на видове, обект на лов /зайци, лисици, диви свине, фазан, яребица, пъдпъдъци/ и риболов;
- **икономически профил** – икономиката на общината е с изразена аграрна структура, като цяло е в застой; отглеждат се зърнени и фуражни култури; от животновъдството по-добре представени са овцевъдството и говедовъдството; добиват се варовик, трошен камък, инертни материали и глина; третичният сектор задоволява минимални ежедневни нужди на населението; общината е сравнително изолирана от активната стопанска дейност на страната;
- **отдых и туризъм** – богат и разнообразен туристически потенциал, недостатъчно социализиран;
- **транспортно-комуникационна мрежа** – пътната мрежа е представена само от III-и IV-класни пътища в неподдържано състояние; ж. п. мрежата е представена от кратък участък и ж. п. гара Макреш;
- **акустична и радиационна обстановка** – в нормите;

- **водоснабдяване** – общината се водоснабдява изцяло от подземни водоизточници, разположени на територията на общината; всички населени места са водоснабдени; водопроводната мрежа е амортизирана, отчитат се сериозни загуби на вода;
- **канализация** – няма изградена канализационна мрежа с изключение на с. Раковица, чиято ПСОВ не е пусната в експлоатация; останалите населени места са без канализация;
- **напояване** – напълно изоставено; разрушена инфраструктура;
- **газоснабдяване** – няма;
- **защитени зони** – на територията на общината попадат следните защитени зони или части от тях: BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“, BG0000521 „Макреш“ и ЗЗ „Видбол“ BG0000498 по директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и ЗЗ „Западен Балкан“ BG000202 по директивата за опазване на дивите птици;
- **защитени територии** – Природна забележителност „Пещера Магура“, Защитена местност „Раковишки манастир“;
- **вековни дървета** – 1 брой цер в землището на с. Киреево и 1 бр. полски ясен в землището на с. Раковица, местност „Циганска крънка“;
- **КИН** – значително културно нематериално и материално, недвижимо и движимо културно наследство, в по-голямата си част недостатъчно добре съхранено и оползотворено.

В процеса на разработване на екологичната оценка и съгласно процедурано Задание за обхват и съдържание на ЕО, на анализ, диагноза и прогноза са поставени всички компоненти и фактори на околната среда - атмосферен въздух, повърхностни води, геоложка основа и подпочвени води, земи и почви, зелени площи, спорт и отдих, ландшафт, отпадъци и опасни вещества, шум и други вредни физични фактори, културно-историческо наследство, здравен риск.

Анализът на съществуващото състояние дава основание за синтезиране на резултатите и оценка на развитието и взаимовръзката на аспектите и факторите на околната среда без прилагането на плана, както следва:

Аспекти	Очаквано развитие на компонентите без прилагане на плана
Климат, КАВ	Евентуално проявление на отрицателни въздействия поради неблагоприятни съседства между несъвместими функции - обитаване/транспорт; обитаване/промишленост и др. и липса на конкретни устройствени изисквания за управлението на тези процеси
	Загуба на свободни пространства, ограничаване на условията за естествена вентилация на територията и др.
	Възможно влошаване на КАВ от развитие на производствени функции без необходимата устройствена мотивация
Повърхностни води	Влошаване качеството на водоснабдяване, поради лошо състояние на част от водопроводната мрежа, лоша експлоатация или липса на СОЗ
	Влошаване качеството състояние на водите в резултат от липсата на канализация и използването на септични ями, безразборното изхвърляне на отпадъци от домакинствата
	Точковите и дифузни източници на замърсяване ще се запазят или увеличат, което ще доведе до влошаване на качествата на повърхностните и подземните води
Геоложка основа, подземни води	Загубата на значителни количества вода за питейно-битови нужди ще продължи, поради наличната амортизирана водопроводна мрежа
	Евентуално активизиране на проявените и/или на възникване на нови свлачищни процеси и явления. в резултат както на естествени климатични фактори (температура, валежи), така и на техногенно въздействие

	Инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи изгребни и попивни ями, нерегламентирани сметища и замърсяването с битови и други отпадъци ще продължи
Земни и почви, земеползване	Промяна в относителните дялове на земите от висока бонитетна категория като ценен природен ресурс поради липса на устройствено планиране
Зелени площи, спорт и отдих, биоразнообразие, защитени територии	Респектирането на ролята и значенето на защитените територии и зони и отношението към тях ще остане без конкретен устройствен регламент
	Влошаването на качествените и количествените параметри на повърхностните водни тела ще се отразят директно на флората и фауната в тях и ще повлияят негативно на биоразнообразието в района
Ландшафт	Възможно намаляване относителния дял на ландшафтите с висока естествена устойчивост
	Разработването на многобройни или големи баластриери в речните легла и стари корита ще влошат ландшафтните характеристики на повърхностните водни тела
Отпадъци, опасни вещества	Не се очаква промяна на съществуващото състояние
Шум	Транспортната инфраструктура и свързаните с нея въздействия ще продължи да се развива без прилагане на пространствени вариантни решения
Други вредни физични фактори	Не са регистрирани отклонения от обичайно измерваните стойности за радиационното състояние спрямо характерните за района
	Нейонизиращите лъчения имат локално въздействие и са свързани с развитието на предавателната мрежа на мобилните оператори, кабелните телевизии с техните ретранслатори и частично от някои радиостанции; не са установени вредни въздействия върху хората
Културно наследство	Не е реализиран в достатъчна степен потенциала на културното наследство като обект на познавателния туризъм
Устройствени параметри	Липсата на териториално-устройствен инструментариум е възможно да се наруши сравнително добрата устойчивост на компонентите на околната среда
Човешко здраве	Етернитовите водопроводи и недоизградените системи за водоснабдяване, както и липсата на канализация и пречиствателни съоръжения ще доведат до влошаване качествата на питейните водоизточници и увеличат рискът за човешкото здраве

По-нататъшното развитие на територията на общината без Общински общ устройствен план би представлявало нарушение на Закона за устройство на територията, а едновременно с това би било и сериозна пречка за изпълнението на инвестиционните програми, включени в Общинския план за развитие през периода 2014 – 2020 г.

Затруднено би било и по-нататъшното развитие на благоустройството на селата и особено на част от махалите, както и създаване на условия за интегриране на курортно-туристически функции в традиционната им структура.

Липсата на одобрен действащ Общ устройствен план би лишило общината от възможността да ползва финансови средства от фондовете на Европейския съюз.

Общ устройствен план на община Макреш – проектни предвиждания

Проектните решения, заложи в ОУПО водят до промени в общата структура на общинската територия, които могат да се проследят на долната таблица:

Наименование на териториалния елемент	Съществуващи елементи		Проектни елементи		Увеличени	Намалени
	Ха	%	Ха	%		
Земеделски територии в т.ч.:	13 546.108	59.10	13 494.087	58.88	-	52.018
Обработваеми земи-ниви	11 573.373	50.49	11 551.270	50.40	-	22.098
Обработваеми земи-трайни насаждения	137.050	0.60	137.050	0.60	-	-
Необработваеми земи	1 835.685	8.01	1 805.767	7.88	-	29.920
Горски територии, в т.ч.:	7 913.709	34.53	7 913.709	34.53	-	-

Стопански гори	7 890.751	34.43	7 890.751	34.43	-	-
Горски земи	22.958	0.10	22.958	0.10	-	-
Урбанизирани територии, в т.ч.:	701.627	3.06	754.958	3.30	54.454	1.127
Жилищни функции	624.335	2.72	623.212	2.72	-	1.118
Обществено-обслужващи функции	1.203	0.01	1.203	0.01	-	-
Смесени многофункционални дейности	-	0.00	1.258	0.01	1.258	-
Производствени дейности	64.324	0.28	89.640	0.39	25.316	-
Складови дейности	0.836	0.00	0.836	0.00	-	0.004
Озеленяване, паркове и градини	0.175	0.00	0.175	0.00	-	0.005
Спорт и атракции	3.580	0.02	9.686	0.04	6.106	-
Комунално обслужване и стопанство	0.288	0.00	0.288	0.00	-	-
Гробищни паркове	6.075	0.03	11.798	0.05	5.723	-
Рекреация, курорти и вилни зони	0.811	0.00	15.550	0.07	14.739	-
Водни площи и течения	230.489	1.01	230.489	1.01	-	-
Транспорт и комуникации	483.490	2.11	483.490	2.11	-	-
Техническа инфраструктура	44.463	0.11	44.463	0.11	-	-
Територии за възстановяване и рекултивация	21.119	0.09	21.119	0.09	-	-
ОБЩО:	22 921.004	100.00	22 921.004	100.00	54.450	54.450

Планирани са следните промени:

- **Земеделските територии** намаляват с 52.18 ха. От тях 22.098 ха са обработваеми земи, а 29.92 ха - необработваеми земи. Преобразуват се в урбанизирани територии;
 - **Горските територии** не претърпяват промяна;
 - Увеличението на площта на **урбанизираните територии** с 53,15 ха е предназначено за нуждите на производствените и многофункционалните дейности – 26.574 ха, на рекреацията и спорта – 20.845 ха и на гробищните паркове – 5.723 ха;
- Останалите структурни елементи на територията не претърпяват промени.

Функционално предназначение и устройство на извънселищните територии

Извънселищните територии запазват основното си предназначение по начин на трайно ползване – земеделски, горски, защитени и други територии. Съответно устройството им се осъществява съобразно специалните закони за опазване на земеделските земи, за горите, за защитените територии и за биологичното разнообразие.

По отношение на **земеделските и горските територии**, като се изключат новите урбанизирани територии, ОУПО предвижда опазването им в съществуващото състояние и предназначение.

ОУПО третира **нарушените терени** като терени за възстановяване и рекултивация. Към тях са отнесени съществуващите сметища, които подлежат на поетапно закриване и терените за добив на полезни изкопаеми с прекратена добивна дейност. Съответно е предвидена тяхната рекултивация и ландшафтно възстановяване въз основа на подробни ландшафтно-устройствени планове и технико-устройствени проекти.

В **територии в обхвата на пътищата** могат да се изградят търговски обекти, мотели, бензиностанции и газостанции, сервиси, площадки и съоръжения за поддържане на пътищата и подземни проводни на техническата инфраструктура.

Устройствения режим на защитените територии и защитените зони по Натура 2000 се определят с плановете им за управление, респ. със заповедите за обявяването им и стандартните формуляри.

Развитие на селищната мрежа

Предвижданията на ОУПО са насочени към стабилизиране на селищната мрежа на общината като се поддържат местата, които заемат във функционално-йерархичната ѝ система

отделните населени места. Основният център ще продължи да бъде с. Макреш – общински център, концентриращ общественото обслужване и икономиката на територията и вторичен център с. Раковица – разположен в срещуположния край на територията и осигуряващ частично основни обществени услуги, културна дейност и икономика. Двете населени места образуват основната урбанистична ос на развитие в територията и в тях ще продължи да се концентрира икономическата дейност и общественото обслужване. Останалите населени места ще запазят чисто жилищните си и селскостопански функции и ще се обогатят с места за настаняване, свързани с туристическите дейности. Развитието на зона за рекреация при язовир Рабиша ще направи от село Толовица обслужващо селище и отправна точка към язовира. Това ще се отрази на развитието на търговията и обслужването, на транспорта и на туризма в селото.

Териториално развитие на селищните територии

ОУПО предвижда разширение на селищната територия на всички населени места (с изключение на с. Толовица) в различна степен. Разширенията като правило са предназначени за теренно осигуряване на нови функции, защото жилищните зони на всички села имат теренни резерви. В някои случаи в границите на населените места се включват и съществуващи строително усвоени терени като бивши стопански дворове и гробища.

Устройство на селищните територии

За устройството на жилищните територии във всички населени места ОУПО предвижда прилагането на разновидността *Жилищна устройствена зона* с преобладаващо застрояване с малка височина (10 м) – Жм. Функционалното ѝ съдържание и режим са в съответствие с разпоредбите на чл. 17 от Наредба №7 на МРРБ и се застроява по следните нормативи:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Жилищна УЗ с малка височина	Жм	60	1.2	40	10 (3ет)	Необходимите паркоместа се осигуряват в границите на УПИ

Териториите за стопански дейности се устройват като три вида устройствени зони, а именно:

- Предимно производствена устройствена зона (Пп) – съществуваща и нова;
- Чисто производствена зона (Пч);
- Смесена многофункционална зона (Смф).

Предимно производствена устройствена зона (Пп) е предназначена за производствено-складови дейности и допълващите ги административни, търговски, обслужващи и транспортни сгради и съоръжения. В зоната не се допускат производства с вредни отделения.

Чисто производствена зона (Пч) се застроява само с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения (здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно- експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната).

Зоните се устройват и застрояват по следните нормативи:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах.	Други правила и бележки
Предимно производствена устройствена зона	Пп	60	2.0	30	-	Необходимите паркоместа се осигуряват в границите на УПИ
Чисто производствена устройствена зона	Пч	70	2.5	40	-	Необходимите паркоместа се осигуряват в границите на УПИ

Смесена многофункционална устройствена зона (Смф). Зоната е с многофункционално предназначение – основно за безвредни производства, логистика, обществено обслужване, търговия, специфични складови обекти, като хладилни складове, силози, винарни и др. п. Зоната се устройва съгласно следните нормативи:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах.	Други правила и бележки
Смесена многофункционална УЗ	Смф	60	2.0	30	10	Необходимите паркоместа се осигуряват в границите на УПИ

За нуждите на отдиха в населените места ОУПО е предвидил формирането на Зона за спорт и развлечения (Са). В нея основното предназначение на имотите е за спортни обекти: спортни площадки и игрища, стадиони, обслужващи сгради за съблекални, санитарни помещения, складове и заведения за хранене, трибуни и паркинги. Изисква се минимум 20 % от територията да бъде озеленена.

Гробищата е предвидено да се устройват като Терени за гробищни паркове (Тгп). Третират се като зони за обществено озеленяване, в които спомагателните и обслужващи постройки не могат да заемат повече от 1% от площта на терена.

Доразвитие на социалната инфраструктура

Като цяло номенклатурата на наличната социална инфраструктура в населените места и капацитетът ѝ задоволяват и бъдещите потребности на населението и ОУПО не предвижда теренно осигуряване за изграждането на нови обекти. Необходима е обновяване на съществуващите сгради вкл. саниране за подобряване на енергийната им ефективност, както и осигуряване на достъпността им за хора в неравностойно положение.

Благоустройство и озеленяване

Предвижданията на ОУПО включват рехабилитация на съществуващо благоустройство на публичните пространства – улици, площади, както и изграждане на трайни настилки на обслужващата улична мрежа във всички села. От последващите подробни устройствени планове се изисква да осигуряват достъпност на публичната среда.

Развитие и устройство на урбанизираните територии извън населените места

ОУПО предвижда устройването на три вида урбанизирани територии извън населените места, респ. селищни образувания:

- Предимно производствени устройствени зони - Пп;
- Зони за рекреация – Ок;
- Терени за гробищни паркове.

Предимно производствени зони са предвидени в землищата на селата Макреш - 2, Вълчек – 2, Киреево – 1, Подгоре – 2 и Раковица - 1. Част от тях са разположени върху бивши селско-стопански дворове, останалите – върху земеделски земи. Правилата и нормативите за устройството и застрояването им са идентични с тези за този тип зони в населените места.

Зони за рекреация с курортни функции са предвидени в землището на с. Раковица в близост на защитената местност „Раковишки манастир“ и в землището на с. Толовица на брега на езерото „Рабиша“. Застрояват се предимно със сгради за временно обитаване и рекреационно ползване, както и с обслужващи обекти и съоръжения за нуждите на индивидуалния и организиран отдих и туризма. Изисква се минимум половината от новопредвидените

озеленени площи в границите на курортните територии да са с дървесна растителност. Правилата и нормативите за устройството и застрояването на тези зони са:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах.	Други правила и бележки
Зона за рекреация	Ок	40	0.8	50	7/10	-

Терени за нови гробищни паркове са предвидени във землищата на всички села с изключение на с. Толовица.

Специфична форма на селищно образувани е средоточието от жилищни и обслужващи обекти в района на бившата ж.п. гара Макреш.

Недвижими културни ценности (НКЦ)

В ОУПО са съобразени декларираните и обявени недвижими културни ценности като са отчетени охранителните зони и устройствените режими за опазването им. С оглед включването им в социалния и икономически живот на общината е създадена взаимовръзка с останалите функционални системи на територията, което съответства на основната стратегия на ЕС за развитие на общините и регионите чрез интегриране на екологичните, ландшафтни и културни ценности на регионите и реализиране на местния потенциал.

ОУПО предвижда пространствено-комуникационно и функционално интегриране на обектите на НКЦ в селищната мрежа, както и създаването на необходимата пешеходна и транспортна достъпност до културните и природните обекти и културните ландшафти. Интегрирането се опира на четири културно-исторически теми:

- Видинското въстание от 1850 г. – добре проучена тема и идентифицирани обекти;
- Септемврийското въстание от 1923 г. – добре проучена тема и идентифицирани обекти;
- Религиозната тематична линия, свързана с Раковишкия манастир „Света Троица“ и църквата „Рождество Богородично“ в с. Макреш, които са с категория „национално значение“;
- Античността – археологическите обекти, които я съставляват, не са достатъчно проучени.

За терените, в които са разположени археологически обекти, са определени режими на устройствена защита „А“ и „Б“ съгласно изискванията на НАИМ към БАН и Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на видовете територии и устройствени зони, чл.35, а именно:

- за територии с режим „А“ на археологически обекти не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой, като се допуска използването на земята като пасище;
- за територии с режим „Б“ на археологически обекти не са допустими изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система, като се допуска плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м;

Конкретно са определени следните зони:

- Землището на с. Макреш – 3 обекта със зона «А» и 4 обекта със зона «Б»;
- Землището на с. Подгоре – 1 обект със зона «А»;
- Землището на с. Киреево – 1 обект със зона «А» и 1 обект със зона «Б».

Туризм

ОУПО предвижда туризмът в община Макреш да се развива на основата на културното наследство, представено от археологически, исторически, архитектурно-строителни и художествени обекти, както и от природните ценности, народните традиции и културните обичаи. Всички тези културни ценности дават възможност за развитие на следните видове туризъм: културен, селски, риболовен, еко и пешеходен чрез формиране на зони за туризъм и рекреация и създаване на интегрирани туристически продукти.

Устройствените условия, които ОУПО създава за развитието на туризма на територията на общината включват формирането на две рекреационно-курортни зони, разширяване и обогатяване на спортната база на селата Киреево, Раковица и Цар Шишманово, както и устройването на мрежа от **тематични маршрути** (културно-познавателни, екопътеки, велоалеи), които имат за цел пространствено-функционално да обвържат туристическите обекти в извънурбанизираните територии с тези в селищните структури в една обща единна система, която да предоставя общ туристически продукт/услуга.

Конкретно са предвидени следните маршрути:

- Екопътека „Ерантис“ – Киреево - началната точка на екопътеката е площадът в село Киреево. Позволява наблюдение на цъфтежа на растението *Erantia bulgaricum* в местността „Връшка чука“ и на въстанически лагер от 1850 г., преминавайки през вековни букови и липови гори;
- Екопътека с. Киреево – „Раковишки манастир“ – изходната точка на екопътеката е площадът в село Киреево, преминава през гориста местност и достига Раковишкия манастир с църквата „Света Троица“;
- Културно-познавателен маршрут Подгоре-Раковица-„Раковишки манастир“ – започва от площада на село Подгоре, преминава през шест къщи – НКЦ в селото, лобното място на майор Киреев и историческа местност „Мелницата“, къщи НКЦ и войнишки паметник в с. Раковица и достига до Защитена местност „Раковишки манастир“;
- Екопътека село Подгоре – Западна Стара планина и Предбалкан. Изходната точка на екопътеката е площадът на село Подгоре. Маршрутът навлиза в защитените зони от Натура 2000 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и „Западен Балкан“ и завършват в непосредствена близост до границата на върховете Бабин нос (1107,4м) и Три кладенци (1105,6м);
- Веломаршрут с. Толовица - яз. Рабиша - ПЗ „Пещера Магурата“. Изходната точка е площадът на село Толовица и къщата-музей на Цоло Тодоров .Извън селото брега на яз. Рабиша и достига входа на пещера „Магурата“;
- Културно-познавателен маршрут Макреш – гара Макреш. Маршрутът започва от село Макреш, респ. църквите „Света Петка“ и „Рождество Богородично“, преминава през защитени зони от Натура 2000 „Видбол“ и „Макреш“ с разположени в тях археологически обекти и достига гара Макреш и лобното място на въстаници от 1923 г.;
- Екопътека гара Макреш – село Вълчек. Започва от гара Макреш и движейки се изцяло в защитени зони от Натура 2000 „Видбол“ и „Макреш“ като следва меандрите на река Видбол достига крайната си точка в село Вълчек при паметника на герои от Междусъюзническата и Първата световна война.

Комуникации и транспорт

Предвижда се:

- Изграждане на пътища за връзка с почти всички гробищни паркове – съществуващи и нови;
- Изграждане на път между с. Толовица и новата рекреационна зона на брега на Рабишкото езеро и след нея до ЗМ „Пещерата Магурата“.

Техническа инфраструктура

Развитие и доизграждане на водоснабдителната система

Предвиденото развитие и доизграждане на водоснабдителните системи на общината е съобразено с обстоятелството, че наличните водоизточници, които са в експлоатация са достатъчни за задоволяване нуждите на населението от питейна вода към 2030 г., както и увеличена консумация за нуждите на по-нататъшното развитие на икономиката – селско стопанство и промишленост, а също и на туризма.

Предвижданията включват:

- Реконструкция на всички външни водопроводи и съоръжения като първоетапно се започне с участъците с най-големи загуби;
- Реконструкция на помпените станции и подмяна на помпите с изтекъл амортизационен срок и нисък КПД;
- Реконструкция, модернизация и разширение на вътрешните водопроводни мрежи, като съществуващите азбесто-циментови и стоманени тръби се подменят с полиетиленови тръби;
- Изграждане на нови вътрешни водопроводни мрежи в новосъздаваните зони за стопански дейности и рекреация;
- Намаляване на ползването на питейни води в промишлеността и останалите стопански дейности за сметка на увеличаване ползването на условно чисти води.

Развитие и доизграждане на селищните канализационни системи и пречистване на отпадъчните води

Предвижда се изграждане на канализационни мрежи в най-големите села Макреш, Подгоре и Цар Шишманово, както и на следните ПСОВ:

- с. Макреш – ПСОВ модулна за 400 човека;
- с. Подгоре – ПСОВ модулна за 200 човека;
- с. Цар Шишманово – ПСОВ модулна за 100 човека.

Развитие и доизграждане на електроенергийната система

Системата е добре развита и разполага с капацитет да приеме нови потребители. Съществуващата електрически подстанция има възможност за развитие на мрежа средно напрежение с използване на кабелни или въздушни линии. Трасетата на кабелните и въздушни линии се определят с техническите проекти по реда на ЗУТ.

Синтезираните резултати от анализа и оценката на компонентите и факторите на околната среда и възможните въздействия върху тях са представени по-долу.

По структурата на територията

От данните в таблицата на баланса на територията по-горе е видно, че ОУПО се стреми да реши устройствените проблеми на общината с неголеми промени на общата структура на територията ѝ. Отнемането на земеделски земи за нуждите на урбанизацията като правило се оценява с отрицателен знак от гледна точка на околната среда. В конкретния случай количеството засегнати земи е по-малко от половин процент – 0.384 % и не би трябвало да окаже осезаемо неблагоприятно въздействие върху околната среда.

По функционалното предназначение и устройството на извънселищните територии

Всички предвиждания на ОУПО относно земеползването и устройствените режими на различните видове територии извън границите на урбанизираните територии (населените места и селищните образувания) доколкото са съобразени със специалното законодателство, следва да се оценят с положителен знак от гледна точка на въздействието им върху околната среда.

По селищното развитие

Доколкото ОУПО запазва функционално-йерархичната структура на селищната мрежа и минимално допълва набора от функции, застъпени в отделните населени места, въздействието върху околната среда на предвижданията му относно развитието на структурата на селищната мрежа са неутрални.

Както е отбелязано при оценката на структурните промени на общинската територия, разширението на селищните територия се осъществява основно върху земеделски земи. Тази загуба на земеделска земя се оценява с отрицателен знак. Извън това проектните предвиждания, свързани с развитието и устройството на населените места не носят рискове за околната среда, а редица от тях ще съдействат за подобряване на определени нейни елементи – начинът на застрояване ще съхрани съществуващия селищен ландшафт, осигуряването на трайни настилки на всички улици ще има благоприятно въздействие върху качеството на атмосферния въздух, а също и върху акустичната обстановка. Обновяването на водоснабдителните системи, изграждането на канализация и пречиствателни станции за отпадъчни води в най-големите села ще има положително отражение върху качеството на повърхностните и подземните води.

По развитие и устройство на урбанизираните територии извън населените места

И при селищните образувания, както и при населените места предвидените с ОУПО устройствени зони по функционалното си съдържание и режимите (правила и нормативи) за устройство и застрояване са насочени към формиране на една добре организирана и хармонично изградена урбанизирана среда и този смисъл са в унисон с целите на националната екологическа политика. И част от тях обаче ще се реализира върху земеделски земи, чиято загуба е с неблагоприятно въздействие върху околната среда. Това отрицателно въздействие се компенсира в определена степен от ниските плътности на застрояване и от високия относителен дял на озеленените площи, вкл. с дървесна растителност, както и от обстоятелството, че част от производствените зони се устройват върху терените на бивши стопански дворове.

По културно-историческото наследство и туризма

Предвижданията на ОУПО за опазване и валоризиране на недвижимото културно наследство на общината, въпреки липсата на конкретност, са в съответствие с постановките на Закона за културното наследство, респ. със съответните подзаконовни нормативни актове. Това мотивира заключението, че и реализирането им би имало положително въздействие върху околната среда. Предвиденото от ОУПО съчетание на развитие на туристическа инфраструктура, включително рекреационно-курортни зони и различни по характер тематични маршрути не би следвало да окаже някакво съществено неблагоприятно въздействие върху околната среда.

По техническата инфраструктура

Предвиденото обновяване на водоснабдителните системи на населените места, както и канализирането на четири селища, вкл. изграждане на локални модулни ПСОВ ще бъде с положително въздействие върху околната среда.

По комуникациите и транспорта

Въпреки липсата на параметри на новите пътища, може да се заключи, че изграждането на част от тях (които не следват съществуващи земни полски пътища) е свързано с отнемане на земеделски земи, което се оценява с отрицателен знак по отношение на околната среда. В същото време относително малката им сумарна площ не би следвало да окаже някакво съществено неблагоприятно въздействие върху околната среда.

Анализът на въздействията на предвижданията на плана върху компонентите на околната среда дава основание да бъдат предложени следните мерки за намаляване, предотвратяване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици:

Аспект	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
Атмосферен въздух	В Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО за Предимно производствените зони (Пп) в границите на населените места да се заложи ограничението за реализация само на ниско емисионни стопански дейности	Недопускане на вредни емисии над ПДК	В окончателния проект на ОУПО
Води	Информационно допълване и Прецизиране на Правилника за прилагане на ОУПО като се включат териториите с особена териториално-устройствена защита съгласно чл.10, ал.2 от ЗУТ с ограниченията за тях.	Спазване на нормативните изисквания	В окончателния проект на плана
	Всички устройствени и строителни инициативи, респективно свързаните с тях планове и проекти, засягащи водните обекти, следва да се процедурат при стриктно спазване на законоустановените процедури, отнасящи се до санкцията на компетентните органи (РИОСВ, Басейнова дирекция дунавски район) и се съобразяват с Плана за управление на речните басейни в Дунавски район и Плана за управление на риска от наводнения	Спазване на законови изисквания	При прилагането на плана
	<p>Допълване на Правилника за прилагане на ОУПО с изисквания към последващите ПУП и правилата за прилагането им като се опишат териториите и ограниченията за зоните за защита от наводнения при тяхното устройствено планиране най-малко с:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не се допуска промяна на предназначението на поземлените имоти на водни обекти и строителство в тях, освен на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. - при урбанизиране на територии около водни обекти, в подробните устройствени планове да се включват отреждания за регулация на речните корита и изграждане на необходимите защитни съоръжения. - до изграждането на съоръженията в обхвата на крайбрежните заливаеми ивици и в сервитута на хидротехническите съоръжения да не се допуска капитално застрояване и дейностите по чл. 134 от Закона за водите, освен изграждане на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. Да не се допуска засаждане на дървета в най-ниската разливна крайречна тераса. - във всички случаи на урбанизиране на територии край реки и дерета/долове, да се осигурява възможност за достъп за почистване, укрепване и поддържане на речното корито, дерето или суходолието. 	Опазване на водите и водните течения	В окончателния проект на плана

Аспект	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
Земни недра, Подземни води	Да се узакони водоземането от всички съоръжения за добив на подземни и на минерални води, чрез осъществяване на процедури за водоземане, както и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване в съответствие с изискванията в Закона за водите и наредбите към него (Наредба № 1/2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.)	Спазване на нормативни изисквания	При прилагането на плана
	На базата на информацията от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Видин, на схема „ВиК инфраструктура“ да бъдат отразени санитарно-охранителните зони, учредени по Наредба № 3/16.10.2000 г. и по преди действала нормативна уредба	Спазване на нормативни изисквания	В окончателния проект на плана
	Да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията понастоящем в Наредба № 3/16.10.2000 г, впоследствие в Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води по чл. 135, ал. 1, т. 6 от Закона за водите, изготвянето на която е предстоящо	Спазване на нормативни изисквания	При прилагането на плана
	Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентираните в чл. 118а на Закона за водите забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води	Опазване качествата на подземните води	При прилагането на плана
	Всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници, утвърдена със Заповед № РД-267/04.01.2014 г на министъра на околната среда и водите и Заповед	Опазване качествата на подземните води	При прилагане на ОУПО и изработване на последващи ПУП

Аспект	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
	№ РД 09-157/14.03.2014 г на министъра на земеделието и храните и Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г на министъра на околната среда и водите		
Биоразнообразие и зелена система	Възстановяване на нарушените терени в горски територии, ново залесяване и ограничаване до минимум изсичането на гори	Ограничаване на ерозионните процеси и други неблагоприятни прояви	При прилагане на плана и последващо проектиране
Отпадъци	В изпълнение на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 год. и на Националния стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране – 2010-2020 год. в Правилата за прилагане на плана следва да се даде възможност за териториално насочване на съоръжения за предварително третиране на отпадъците, а именно площадка за сепариране и/или компостиране на „зелени“ отпадъци от паркове и градини	Изпълнение изискванията на нормативни документи за управление на отпадъците	В окончателния проект на ОУПО и последващи ПУП
Устройствени параметри	В баланса на територията да се отрази нарастването на площта на териториите за транспорт и комуникации, произтичащо от предвиденото изграждане на нови пътища до извънселищните гробищни паркове и предимно производствените и рекреационно-курортни зони	Постигане на коректност в съдържанието на плана	В окончателния проект на плана
Други	Всички разработки, отнасящи се до инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии на следващ етап на подробност подлежат на процедура по ОВОС и ЕО по реда на глава VI от ЗООС	Спазване на законодателството по околна среда	При прилагането на ОУПО

В заключение, анализът и оценката на предвижданията на предварителния проект на Общият устройствен план на **община Макреш** дава основание за формулиране на следните основни **констатации**:

- планът е ориентиран към осигуряване на устройствени условия за екологосъобразно развитие на общинската територия чрез ограничаване до минимум на неблагоприятните последици от досегашната урбанизация и постигане на баланс между природна и урбанизирана среда;
- предвидените с ОУПО **устройствени зони** по функционалното си съдържание и режимите (правила и нормативи) за устройство и застрояване са насочени към формиране на добре организирана и хармонично устроена урбанизирана среда и в този смисъл са в унисон с целите на националната екологическа политика;
- извънселищните територии запазват **основното си предназначение** по начин на трайно ползване – земеделски, горски, защитени и други територии.
- в **периферията на селищата** са разположени стопански зони и отделни обслужващи обекти на спорта и отдиха;

- изграждането на **извънселищни предимно производствени и смесени обслужващи зони** е важно за по-нататъшното успешно социално-икономическо развитие на община Макреш;
- предвиждането на ОУПО за опазване и социализация на **недвижимото културно наследство** и за развитието на различни форми на туризъм чрез създаването на необходимата за това инфраструктура, не е свързано с рискове за околната среда;
- проектните предвиждания за по-нататъшно развитие и доизграждане на мрежите и съоръженията на **системите на техническата инфраструктура** се очаква да окажат положително въздействие върху околната среда.
- за нарушените територии е предвидено възстановяване и рекултивация на средата въз основа на конкретни подробни планове и проекти.

Оценката на въздействието върху околната среда на община Макреш от предвижданията на плана са както следва:

- за опазване на **атмосферния въздух** планът ще допринесе чрез предвижданията за подобряване на пътната инфраструктура, на инженерните мрежи, както и от създаването на устройствени условия за териториално концентриране на производствени, складови и обслужващи дейности;
- за опазване на **водите и водните площи** се предвижда доразвитие и доизграждане на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура – водопроводни и канализационни мрежи, модулни /локални/ пречиствателни станции за отпадъчни води, учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточници, предпазване от замърсяване на подземните водни тела;
- за опазване на **земите и почвите** планът не предвижда теренно осигуряване на социалната инфраструктура, а извънселищните територии запазват предназначението си по начин на трайно ползване; заедно с това се предвижда разширение на селищната територия на всички населени места с изключение на с. Толовица, на фона на общината то съставлява по-малко от 0.5% от общинската територия;
- за опазване на **ландшафта** се предвижда запазване на относителния дял на генетично устойчивите ландшафти, чрез предвидени рекултивации на всички нарушени терени, запазване на ценните елементи на природния ландшафт, благоустрояване на селищните територии;
- по отношение на **отпадъчното стопанство** предвижданията касаят рекултивация на депа за отпадъци и нарушени терени;
- по отношение на **туристическата инфраструктура** планът предвижда съхранение на неурбанизираните територии между съществуващите рекреационни формирания и респектиране на поемната способност на рекреационните ресурси;
- по отношение на **недвижимото културно наследство** – въведени са устройствени режими за опазването и социализирането му, които не носят никакви рискове за околната среда.

Във връзка с някои идентифицирани негативни въздействия при реализацията на ОУП в **Доклада за оценка на въздействието върху предмета и целите на опазване в защитените зони са препоръчани и описани** смекчаващи мерки за предотвратяване на неблагоприятното им въздействие върху защитените зони от Натура 2000.

В заключение, авторският колектив, разработил Доклада за Екологична Оценка предлага на Експертния Екологичен Съвет към РИОСВ - Монтана да приеме следното решение:

СЪГЛАСУВА

предварителния проект на Общ Устройствовен План /ОУП/ на община Макреш и разрешава преминаване към разработването на Окончателния проект, като при съставянето му се вземат в предвид и се отразят направените в Екологичната оценка и Оценката за въздействие върху предмета и целите на опазване в защитените зони анализи за състоянието на околната среда, синтеза на съществуващите и очаквани проблеми и мерките, предложени за преодоляването им.

*** **

Приложения: Общ устройствен план – проектни предвиждания